

Robert Louis Stevenson

OLALLA

Traducció de Xavier Zambrano

V I E N A
E D I C I O N S

— I bé —digué el metge—, jo ja he fet la meva part i, si em permet de dir-ho, l’he feta prou bé. Ara només cal que s’allunyi d’aquesta ciutat freda i malsana, i passi un parell de mesos respirant aires purs i amb la consciència tranquil·la. Això darrer és cosa seva. Pel que toca al primer element, em penso que puc ajudar-lo. Ha sigut una coincidència força estranya. Només fa uns dies que el *padre* em va venir a veure des del camp. Com que som vells amics, malgrat que ens dediquem a professions oposades, va consultar-me un afer que està pertorbant els seus feligresos. Es tracta d’una família que era... però vostè és un gran desconixedor d’Espanya i els cognoms dels nostres *grandes* no li diuen res. N’hi haurà prou, doncs, si li dic que en el passat van ser un llinatge gloriós i que ara han caigut en una misèria gairebé absoluta. Ho han perdut tot, llevat de la *residencia* i unes quantes llegües de terreny muntanyós i àrid, la

major part del qual no és bo ni per sustentar una cabra. La casa, això sí, és una construcció antiga i magnífica, i es dreça, envoltada de muntanyes, a una altura molt salubre. Així que el meu amic em va explicar els seus neguits, vaig pensar en vostè. Li vaig dir que m'estava ocupant d'un oficial ferit, ferit per una bona causa, i que ara vostè ja estava en condicions de desplaçar-se. Li vaig proposar que els seus amics acceptessin d'acollir-lo com a hoste. Tan bon punt li ho vaig dir, l'expressió del *padre* es va enfosquir, tal com jo malèvolament havia previst. Em va respondre que era impensable. Molt bé, vaig dir, doncs que es morin de fam, no em fa la més mínima pena aquesta altivesa espellifada. Va ser en aquests termes que vam acomiadar-nos, no gaire contents l'un amb l'altre. Però ahir el *padre* em va venir a veure altre cop i va comunicar-me, davant la meua sorpresa, que s'havia produït una claudicació. Les objeccions, va dir-me, que havia trobat en indagar la qüestió havien sigut moltes menys de les que havia anticipat. En altres paraules, aquelles persones orgulloses havien decidit empassar-se l'orgull. Vaig tancar les condicions del tracte i, si li semblen bé, li he

aconseguit unes estances a la *residencia*. Els aires d'aquelles muntanyes li renovellaran la sang, i la tranquil·litat amb què allà viurà val més que totes les medicines del món.

—Doctor —vaig dir—, tot aquest temps vostè ha estat el meu àngel de la guarda i per a mi els seus consells són ordres. Però expliqui'm, si us plau, alguns detalls de la família amb qui residiré.

—Ara arribava a aquesta part —contestà el meu amic— i haig d'admetre que no sense dificultats. Aquells pelacanyes, com he dit, provenen d'un llinatge molt noble i encara gasten fums. Ja fa unes quantes generacions que viuen en un aïllament creixent i s'han anat allunyant, d'una banda, dels rics, que ara estan fora de la seva òrbita social i, de l'altra, dels pobres, que consideren indignes del seu tracte. Fins i tot ara que la misèria els ha obligat a obrir les portes a un llogater, són incapaços de fer-ho sense imposar una condició vergonyant. Diuen que vostè ha de ser un perfecte estrany per a ells. L'acolliran, sí, però amb la condició taxativa que no s'estableixi cap mena de tracte familiar entre ells i vostè.

No us negaré que allò va agullonar la meva curiositat i és possible que aquest sentiment intensifiqués el meu desig d'anar-hi, per tal com estava convençut que seria capaç de fer caure aquella barrera si així ho volia.

—No és pas cap condició ofensiva —vaig dir—. Fins i tot puc arribar a fer-me càrrec del sentiment que l'ha motivada.

—Bé, és cert que mai no l'han vist —remarcà deferentment el metge—; si sabessin que vostè és l'home més ben plantat i agradable que mai ens hagi visitat des d'Anglaterra (país on, segons diuen, els homes ben plantats són comuns, però els agradables no pas tant), sens dubte el rebrien amb més cortesia. Però com que veig que s'ho pren prou bé, no hi fa res. A mi, val a dir, em segueix semblant ofensiu. Però qui sap si hi sortirà guanyant. La família no és pas res que l'hagi d'interessar especialment. Són la mare, un fill i una filla. La vella diuen que no hi toca del tot, el noi és un pagesot, i la noia, una rosegaltars d'aquelles que no donen cap motiu de queixa al seu confessor i que, per tant —comentà el metge amb una rialleta—, deu ser força lletja. No veig que

res d'això pugui esperonar la fantasia d'un oficial elegant com vostè.

—Amb tot, ha dit que pertanyen a un llinatge noble —vaig objectar.

—Bé, en això haig de matisar un punt —replicà el metge—. La mare hi pertany, els fills no. La mare era l'últim plançó d'una estirp aristocràtica que havia anat a menys tant en nombre d'integrants com en fortuna.